

Mersida Suljagić, profesor biologije - Magistarski rad

Fakultet/Akademija	PRIRODNO MATEMATIČKI FAKULTET
Tip Rada	Magistarski rad
Kandidat, zvanje	Mersida Suljagić, profesor biologije
Naziv Teme	Relacije između dužine premenarhalnog perioda i nekih faktora kod djevojčica urbane i ruralne sredine sa područja Tuzle
Rezime/Abstract	Menarha je biološki fenomen koji predstavlja centralnu tačku u spolnom sazrijevanju djevojčica u vrijeme puberteta. Stoga saznanja o vremenu nastupanja menarhe imaju antropološki, zdravstveni i socijalni značaj. Na pojavu menarhe utiču unutrašnji faktori (genetički, hormonski i nervni) i niz faktora koji dolaze iz okruženja u kojem djevojčica živi. Ciljevi ovog rada su bili: odrediti dužinu premenarhalnog perioda djevojčica iz urbane i ruralne sredine s područja opštine Tuzla, odnos tjelesne mase, visine i ITM-a i dužine premenarhalnog perioda, relaciju između premenarhalnog perioda djevojčica i njihovih majki, sezonske varijacije menarhe i korelaciju između fizičke aktivnosti, bavljenja sportom i dužine premenarhalnog perioda. Anketirano je 700 učenica starosne dobi od 9 do 17 godina, od čega je nađeno 546 ispravnih lista. Istraživanjem je obuhvaćeno pet škola, tri ruralne, te dvije gradskе škole. Od ukupnog broja spitanica menarhu je imalo 382 (70%) djevojčice, a 164 (30%) nije imalo menarhu. Od ukupnog uzorka ispitanih koje su imale menarhu (382) njih 2 (0,5%) je imalo fiziološki ranu menarhu. Medijana je računata retrospektivnom metodom i iznosi $12,37 \pm 0,05$ godina (12 godina 4 mjesec i 5 dana), a aritmetička sredina je $12,38 \pm 1,12$ godine. Dobijeni rezultati upućuju na zaključak da postoji statistički značajna razlika u dužini premenarhalnog perioda između djevojčica ruralne i urbane sredine, odnosno djevojčice iz ruralne sredine imaju kraći premenarhralni period od svojih vršnjakinja iz urbane sredine. Utvrđeno je da djevojčice koje su imale menarhu imaju veću tjelesnu masu, tjelesnu visinu i ITM u odnosu na djevojčice koje nisu imale menarhu. Najveća frekvencija menarhe, u opštini Tuzla je u julu mjesecu (19,6%), ali je uočen i zimski pik, u januaru mjesecu (13,1%). Korelacijska analiza je pokazala da postoji statistički značajna razlika između srednjih vrijednosti premenarhalnog perioda djevojčica i njihovih majki. To govori o akceleracijskom trendu, odnosno predstavljaju raniju menarhu djevojčica u odnosu na pojavu menarhe kod majki. Istraživanje je takođe pokazalo da zavičajno porijeklo nije u korelaciji sa dužinom premenarhalnog perioda, a isto je potvrđeno da fizička aktivnost i bavljenje sportom nemaju značajan uticaj na pojavu menarhe kod djevojčica iz ispitivanog uzorka.
Datum	17.06.2013
Predsjednik	Dr.sc. Rifet Terzić, redovni profesor, predsjednik Uža naučna oblast "Genetika, biologija ćelije i mikrobiologija"
Mentor	Dr.sc. Jasmina H.Halilović, vanredni profesor, mentor i član Uža naučna oblast „Genetika, biologija ćelije i mikrobiologija"
Član komisije	Dr.sc. Snježana Hodžić, vanredni profesor, član Uža naučna oblast " Genetika, biologija ćelije i mikrobiologija "
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	Dr.sc. Adisa Ahmić, docent, uža naučna oblast „Genetika, biologija ćelije I mikrobiologija“
Dodatni detalji i lokacija	17.06.2013. godine u Sali za sjednice Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli
Zavrsne Odredbe	Pristup javnosti je sloboden. Magistarski rad se može pogledati u Sekretarijatu Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, radnim danom od 8,00 do 16,00 sati.